

таблиці, рядки якої відведено для позначення операцій з обліку, реєстрації, погодження, а колонки (графи) – для зазначення відповідальних виконавців.

Отже, удосконалена організація облікового процесу нематеріального активу на прикладі форми Акту вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів розроблені наступні форми: графік документообігу, зведений графік документообігу, оперограма. Запропоновані форми документів знизять вірогідність помилок в організації обліку, прискорять рух документів та підвищать ефективність управління підприємством.

Інформаційні джерела

1. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Організація бухгалтерського процесу на підприємстві : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійних програм «Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством» та «Оподаткування». Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 200 с.

УДК 657.1.012

З.П. Мирончук, канд. екон. наук, доц. (ЛНУП, Дубляни)

Н.Є. Ціцька, канд. екон. наук, доц. (ЛНУП, Дубляни)

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО КОНСАЛТИНГУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Бухгалтерський консалтинг – це комплекс послуг, що надаються професійними бухгалтерами або консалтинговими компаніями для підтримки та оптимізації фінансової діяльності бізнесу. Основна мета цих послуг – допомогти компаніям ефективно управляти обліковими процесами, забезпечити відповідність законодавчим нормам та підвищити загальну фінансову стабільність організації.

Як зазначає Соколенко Л. Ф. бухгалтерський консалтинг – це складний механізм надання кваліфікованих консультацій з питань фінансового управління та оподаткування підприємства, спрямований на оптимізацію його фінансових потоків та максимізацію прибутковості. Також ще декілька основних нормативних актів визначають сутність і порядок організації і проведення бухгалтерського консалтингу, зокрема Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" - цей закон встановлює загальні принципи організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку - ці нормативні документи надають деталізовану інформацію щодо проведення облікових операцій та складання фінансової звітності. Листи Міністерства фінансів України та інші нормативні акти - такі листи надають додаткові роз'яснення з

питань бухгалтерського обліку та оподаткування. Кодекс законів про працю України та інші трудові законодавчі акти - ці нормативи регулюють взаємовідносини між працівниками та підприємствами у сфері фінансового управління.

Бухгалтерський консалтинг охоплює різні аспекти фінансового обліку, податкового планування, підготовки звітності, аналізу ефективності та управлінського обліку. Послуги можуть надаватися як на постійній основі, так і одноразово для вирішення конкретного питання чи проблеми.

Основними завданнями які повинен виконувати бухгалтерський консалтинг є: 1) проведення оптимізації облікових процесів, при якому консультанти допомагають автоматизувати рутинні облікові операції та налаштувати ефективні робочі процеси, що зменшують помилки та забезпечують швидкість виконання фінансових операцій. Наприклад, можуть бути впроваджені сучасні облікові системи або програмне забезпечення для обробки великих обсягів даних, що знижує навантаження на персонал та забезпечує точність даних;

2) здійснення фінансового аналізу та планування, це коли консультанти можуть проводити глибокий аналіз фінансових показників компанії, розробляти бюджети, прогнози та фінансові моделі. Цей аналіз допомагає власникам бізнесу зрозуміти реальний фінансовий стан компанії та прогнозувати майбутні фінансові потоки, що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;

3) здійснення податкового планування та оптимізації, при якому однією з основних послуг бухгалтерського консалтингу є допомога у податковому плануванні та оптимізації податкового навантаження. Консультанти знаходять законні способи мінімізувати податкові зобов'язання компанії, аналізуючи можливості для отримання податкових пільг або оптимізації витрат;

4) проведення підготовки та аудит фінансової звітності, при цьому бухгалтерський консалтинг забезпечує підготовку фінансової звітності відповідно до національних або міжнародних стандартів, таких як МСФЗ (IFRS). Це важливо для прозорості бізнесу та дотримання вимог контролюючих органів. Також часто здійснюється внутрішній аудит, щоб упевнитися в правильності облікових даних і виявити можливі порушення;

5) проведення підтримки в прийнятті управлінських рішень, при цьому бухгалтерський консалтинг включає консультації, які допомагають керівникам і власникам бізнесу приймати стратегічні рішення. Наприклад, консультанти можуть дати рекомендації щодо інвестицій, злиття або розподілу активів. Завдяки аналізу ключових фінансових показників консультанти допомагають керівництву бачити реальну ситуацію і зменшувати ризики;

6) забезпечення відповідності нормативним вимогам, при цьому консультанти також слідкують за змінами в законодавстві і забезпечують відповідність облікових і фінансових процесів вимогам регулюючих органів. Це дуже важливо для уникнення штрафів і покарань за порушення законодавства;

7) захист від фінансових ризиків та шахрайства, при цьому бухгалтерські консультанти аналізують потенційні ризики та впроваджують контрольні механізми для захисту активів компанії. Наприклад, вони можуть встановлювати внутрішній контроль, щоб уникнути фінансових зловживань, чи допомагати у страхуванні від фінансових втрат.

На сьогоднішній день все більше відбувається вплив цифрових технологій на традиційні бухгалтерські послуги: від ручного обліку до автоматизації процесів. Сучасні цифрові технології, такі як спеціалізовані програми, хмарні обчислення та автоматизація рутинних завдань, змінили підхід до ведення бухгалтерського обліку.

Автоматизація процесів знизилася потребу в рутинних завданнях, як-от підготовка документів, перевірка звітності та розрахунок податків. Тепер завдання, що раніше вимагали годин, можуть бути виконані за хвилини завдяки автоматичному обробленню даних.

На проведення бухгалтерського консалтингу також має вплив сучасна цифровізація даних. Зокрема, важливими інструментами та системами, які трансформують бухгалтерський консалтинг є:

- ERP-системи (системи управління ресурсами підприємства) ERP-системи, такі як SAP, Oracle, Microsoft Dynamics, об'єднують всі основні процеси компанії, включаючи фінансовий облік, управління запасами, продажі, закупівлі та HR. ERP-система дозволяє інтегрувати фінансові дані з усіх відділів компанії в єдину базу, що значно спрощує бухгалтерський облік;

- програми для автоматизації обліку та звітності Спеціалізовані програми, такі як Master Бухгалтерія, QuickBooks, Xero та інші, автоматизують ведення бухгалтерії, включаючи облік витрат, доходів, підготовку звітності та податковий облік;

- хмарні технології або хмарні сервіси, такі як Google Cloud, Amazon Web Services (AWS), дозволяють зберігати та обробляти дані онлайн, що дає можливість доступу до фінансової інформації з будь-якого місця, де є Інтернет. Це особливо корисно для компаній, де працівники або клієнти можуть перебувати у віддаленому режимі;

- блокчейн для підвищення прозорості та безпеки, він стає інструментом, що підвищує прозорість та безпеку фінансових даних. Він дозволяє створювати незмінні записи транзакцій, які важко підробити або видалити. Блокчейн знижує ймовірність фінансових шахрайств і підвищує довіру до облікових даних компанії.

Таким чином, бухгалтерський консалтинг в умовах трансформації процесів і поглиблення цифровізації даних стає невід'ємною частиною стратегічного управління фінансами і сприяє стабільності та розвитку компанії у динамічному бізнес-середовищі.

Інформаційні джерела

1. Соколенко Л. Ф. Розвиток процесів цифровізації як передумова трансформації організаційно-методологічних засад бухгалтерського обліку. Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 4 (90). С. 167-175.

2. Про внесення змін Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні": Закон України від 05.10.2017 № 2164–VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text> (дата звернення: 29.10.2024).

3. Король С.Я., Ключко А.О. Цифрові технології в обліку й аудиті. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2020. № 1. С. 170-176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2020_1_31.

УДК 657.375:331.101

Ю.С. Нежид, д-р філософії (PhD) з менеджменту (ННЦ «Інститут аграрної економіки», ТДВ «Інститут обліку і фінансів», Київ)

ОЦІНКА ТА РОЗКРИТТЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В ІНТЕГРОВАНІЙ ЗВІТНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

В умовах глобалізації та швидких технологічних змін спостерігається зростання уваги ключових стейкхолдерів, зокрема інвесторів, до екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності підприємств. Ця тенденція спонукає до зміни вимог щодо інформаційного забезпечення звітності. Перехід від традиційної фінансової звітності до інтегрованої вимагає нових підходів до оцінки вартості бізнесу.

Так, успіх підприємства ґрунтується на ефективному використанні різних видів капіталів, які відіграють визначну роль у збереженні цінності, вносять свій вклад у бізнес-моделі організації та знаходять своє відображення в інтегрованій звітності. До основних видів капіталів належать фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціальний і природний капітал (рис. 1). Збалансоване управління цими капіталами є ключовим фактором для досягнення стійкості та конкурентоспроможності підприємства в сучасному економічному середовищі [1, с. 39].

Рисунок 1– Структура капіталів, що формують бізнес-моделі підприємства
Джерело: побудовано автором за [1].